

ЗАКОН

О ИЗВОЗУ И УВОЗУ НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се начин и услови под којима се врши извоз и увоз наоружања и војне опреме, пружање брокерских услуга и техничке помоћи, транспорт и транзит наоружања и војне опреме, прописују поступци издавања дозволе и овлашћења надлежних органа у спровођењу овог закона.

Циљ закона

Члан 2.

Циљ овог закона је успостављање контроле извоза и увоза наоружања и војне опреме, пружања брокерских услуга и техничке помоћи, као и основе за контролу транспорта и транзита наоружања и војне опреме, ради остваривања и заштите одбрамбених, безбедносних и спољнополитичких интереса Републике Србије, њеног међународног кредибилитета и обезбеђења поштовања међународних обавеза Републике Србије у овој области.

Значење појединих израза

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- (1) *наоружање и војна опрема (у даљем тексту: НВО)* су убојна, борбена и техничка средства и њихове компоненте, технологије, као и средства и компоненте намењени за опремање, употребу, руковање, чување, складиштење, одржавање и надзор, утврђени Националном контролом листом наоружања и војне опреме (у даљем тексту: Листа);
- (2) *извоз НВО је:*
 - (1) изношење, слање, односно испорука НВО са територије Републике Србије на територију друге државе или царинске територије, у складу са царинским прописима;
 - (2) пренос софтвера и технологије факсом, телефоном, електронском поштом или било којим другим електронским путем изван подручја Републике Србије, као и усмени пренос технологије ако је технологија садржана у документу чији је битан део прочитан или описан на начин да се постигне исти резултат;
 - (3) поновни извоз НВО у смислу царинских прописа.
- (3) *извозник је* правно лице или предузетник, са седиштем на територији Републике Србије уписано у Регистар лица овлашћених

за обављање послова извоза и увоза наоружања и војне опреме, брокерских услуга и техничке помоћи (у даљем тексту: Регистар):

- (1) у чије име се врши извоз, односно лице које, у време када је дозвола издата има закључен уговор са примаоцем робе у другој држави и овлашћење да одлучи о слању робе изван царинског подручја Републике Србије. Ако уговор о извозу није закључен или ако једна страна у уговору не делује у своје име, извозник је лице које има овлашћење да одлучи о слању робе изван царинског подручја Републике Србије;
 - (2) које доноси одлуку о преносу, омогућава преношење или чини доступним софтвер или технологију електронским средствима комуникације укључујући пренос факсом, телефоном, електронском поштом или било којим другим електронским путем изван Републике Србије.
 - (4) *увоз НВО је* уношење, допремање, односно испорука НВО са територије друге државе или царинске територије на територију Републике Србије, у складу са прописима;
 - (5) *увозник је* правно лице или предузетник са седиштем на територији Републике Србије у чије име се врши увоз, односно лице које у време када је дозвола издата има закључен уговор са пошиљаоцем робе у другој држави и овлашћење за примање те робе унутар царинског подручја Републике Србије. Ако уговор о увозу није закључен или ако једна страна у уговору не делује у своје име, увозник је лице које има овлашћење за примање робе унутар царинског подручја Републике Србије;
 - (6) *брокерске услуге су* преговарање или уговарање и посредовање у уговарању послова у вези са куповином, продајом, или набавком НВО из једне државе и њихову продају у другој држави, као и продаја или куповина НВО у једној држави ради преноса у другу државу.
- Брокерским услугама не сматрају се услуге транспорта, финансијске услуге, осигурање, реосигурање, оглашавање и рекламирање;
- (7) *брокер је* правно лице или предузетник са седиштем у Републици Србији које врши услуге из тачке 6) овог члана и које је уписано у Регистар;
 - (8) *техничка помоћ је* помоћ и услуга коју пружа правно лице или предузетник са седиштем у Републици Србији у вези са развојем, производњом, склапањем, тестирањем, поправком или одржавањем НВО, а која може бити у облику инструкције, обуке, преноса техничких података, пословног знања и вештина или стручне и саветодавне услуге, укључујући и помоћ која се пружа усмено;
 - (9) *пружалац техничке помоћи је* правно лице или предузетник са седиштем у Републици Србији које пружа техничку помоћ из тачке 8) овог члана и које је уписано у Регистар;
 - (10) *крајња војна намена је:*
 - (1) уградња робе, делова или компоненти у робу војне намене из Листе;

- (2) употреба опреме за производњу, испитивање или анализу, и њихових компоненти за развој, производњу или одржавање робе војне намене из Листе;
 - (3) употреба било ког недовршеног производа у постројењу за производњу робе војне намене из Листе.
- (11) *транспорт је* копнени, водени, ваздушни и комбиновани превоз НВО на територију Републике Србије и са територије Републике Србије;
- (12) *транзит је* копнени, водени, ваздушни и комбиновани превоз НВО, који улазе на територију Републике Србије, превозе се преко ње (са и без претовара) и излазе са територије Републике Србије.
- Под претоваром се подразумева истовар, поновни утовар или промена начина транспорта НВО на територији Републике Србије;
- (13) *некомерцијални извоз и увоз је* привремени извоз или увоз сајамских, музејских и изложбених експоната ради учествовања на међународним манифестацијама, односно привремени увоз или извоз НВО ради учешћа на спортским такмичењима и другим посебним активностима.

Надлежност за доношење Листе

Члан 4.

Влада, на предлог министарства надлежног за послове спољне трговине (у даљем тексту: Министарство), утврђује Листу која је усклађена са релевантном листом Европске уније.

Извоз и увоз НВО и пружања брокерских услуга и техничке помоћи

Члан 5.

Извоз и увоз НВО и пружање брокерских услуга и техничке помоћи у смислу овог закона, врши се на основу дозволе Министарства.

Извозник, увозник, брокер и пружалац техничке помоћи, дужан је да пре започињања извоза, увоза, пружања брокерских услуга и пружања техничке помоћи утврди да ли предметна роба или услуга спада у НВО, у складу са одредбама овог закона и прописа донетих на основу овог закона.

Забране

Члан 6.

Техничка помоћ је забрањена, ако је намењена или се може употребити за:

- 1) развој, производњу, модификацију, руковање, склапање, тестирање, поправку, располагање, примену, одржавање, складиштење, детекцију или ширење оружја за масовно уништавање или за развој, производњу, одржавање или складиштење средстава погодних за његово преношење;
- 2) крајњу војну намену која се пружа у државама крајњег одредишта које се налазе под ембаргом на НВО на основу одговарајућих одлука Савета безбедности Уједињених нација, Организације за

европску безбедност и сарадњу и других међународних организација које обавезују Републику Србију или на основу релевантних одредаба националног законодавства.

II. УСЛОВИ ЗА ВРШЕЊЕ ИЗВОЗА И УВОЗА НВО И ПРУЖАЊЕ БРОКЕРСКИХ УСЛУГА И ТЕХНИЧКЕ ПОМОЋИ

Регистрација

Члан 7.

Извоз, увоз НВО, пружање брокерских услуга и техничке помоћи у смислу члана 3. овог закона може да врши правно лице или предузетник уписано у Регистар.

Регистар из става 1. овог члана води Министарство.

Министарство прописује начин вођења Регистра и податке које је неопходно доставити, као и обрасце захтева за упис у Регистар.

Правно лице или предузетник уписано у Регистар писмено обавештава Министарство о свим променама података које су предмет регистрације, најкасније у року од 15 дана од дана када су те промене настале.

Министарство доноси решење о упису, одбијању захтева и брисању лица из Регистра.

Решење о упису у Регистар важи пет година од дана доношења.

Посебни услови

Члан 8.

Лице које је поднело захтев за упис у Регистар мора да испуни и посебне услове који су од значаја за заштиту безбедносних и других интереса Републике Србије, а који се утврђују у поступку безбедносне провере од стране надлежних служби безбедности Републике Србије, у складу са законом који уређује заштиту података о личности и прописима који уређују област безбедносних провера.

Министарство прописује облик и садржину обрасца којим лице даје сагласност за предузимање радњи у смислу става 1. овог члана.

Провера из става 1. овог члана врши се у року од 60 дана од дана достављања захтева надлежним службама безбедности Републике Србије и роковима које предвиђају прописи којима се уређује област безбедносних провера.

Подаци добијени провером представљају тајну у складу са законом који уређује тајност података и могу се користити само у сврху за коју су прикупљени.

Обавештавање других органа

Члан 9.

Министарство месечно обавештава министарство надлежно за спољне послове, министарство надлежно за послове одбране, министарство надлежно за унутрашње послове и министарство надлежно за послове финансија - Управу царина, као и орган државне управе надлежан за послове националне

безбедности о лицима уписаним и брисаним из Регистра, као и о одбијеним захтевима за упис.

Подношење новог захтева за упис

Члан 10.

Ако Министарство одбије упис у Регистар или донесе решење о брисању из Регистра, лице може поднети нови захтев за упис по истеку рока од две године од дана брисања из Регистра, односно од дана када је донето решење којим се упис одбија.

Сагласност за преговоре за извоз технологије

Члан 11.

Пре отпочињања преговора за извоз технологије, извозник је дужан да прибави претходну сагласност Министарства.

Министарство при разматрању и одлучивању о захтеву за издавање сагласности за преговоре из става 1. овог члана прибавља мишљење министарства надлежног за послове одбране, министарства надлежног за спољне послове и министарства надлежног за унутрашње послове, као и органа државне управе који је надлежан за послове националне безбедности.

Добијена сагласност не обавезује Министарство да изда дозволу за извоз технологије.

III. ДОЗВОЛА

Издавање дозволе

Члан 12.

Дозвола за извоз и увоз НВО, пружање брокерских услуга и техничке помоћи, дозвола издата под посебним условима, као и дозвола издата по основу изузећа је исправа коју издаје Министарство.

Дозвола за извоз или увоз НВО издаје се једном одређеном извознику или увознику, за обављање појединачног посла под условима утврђеним уговором, за једног крајњег корисника или примаоца у другој држави, односно у Републици Србији и обухвата један или више производа са листе НВО.

Дозвола за брокерске услуге или техничку помоћ издаје се једном одређеном брокеру или пружаоцу техничке помоћи за једног крајњег корисника или примаоца у другој држави и обухвата једну или више врста НВО, односно врста услуга.

Дозвола и друге исправе издате у складу са овим законом не могу се преносити на друго лице.

Захтев за издавање дозволе

Члан 13.

Захтев за издавање дозволе за извоз и увоз НВО, односно пружање брокерске услуге и техничке помоћи подноси се Министарству на прописаном обрасцу.

Захтев из става 1. овог члана садржи:

- 1) пословно име, адресу и матични број подносиоца захтева;
- 2) назив, опис, тарифну ознаку, идентификациони број и количину НВО из Листе;
- 3) крајњу намену коришћења НВО;
- 4) укупну вредност НВО;
- 5) податке о осталим учесницима у промету: произвођачу, продавцу, власнику, купцу, овлашћеном заступнику у царинском поступку, превознику и другим учесницима;
- 6) пословно име и адресу крајњег корисника;
- 7) начин плаћања, односно наплате;
- 8) предлог временског рока важења дозволе;
- 9) друге податке потребне за одлучивање.

Образац и садржај захтева за издавање дозволе, образац дозволе, као и друге обрасце исправа који прате извоз и увоз НВО прописује Министарство.

Потврда крајњег корисника

Члан 14.

Уз захтев за издавање дозволе за извоз НВО, пружање брокерских услуга и техничке помоћи подносилац захтева дужан је да достави оригиналну потврду крајњег корисника (End User Certificate) оверену од стране званичног органа државе крајњег корисника, или другу одговарајућу потврду или документ издат од стране надлежног органа земље крајњег одредишта која није старија од шест месеци, превод оригиналне потврде оверен од стране овлашћеног судског тумача, као и друге податке потребне за одлучивање, по захтеву Министарства.

Проверу сертификата из става 1. овог члана врши министарство надлежно за спољне послове по захтеву органа који учествују у поступку издавања дозволе у складу са овим законом.

Оригинална потврда садржи следеће податке:

- 1) пословно име и адресу извозника;
- 2) пословно име и адресу крајњег корисника НВО;
- 3) пословно име и адресу посредника, уколико постоји;
- 4) опис, количину и крајњу намену НВО;
- 5) потпис, име и функцију овлашћеног лица;
- 6) државу крајњег одредишта;
- 7) изјаву да се НВО неће користити у сврхе које нису наведене у потврди;
- 8) изјаву да се НВО неће реекспортирати или ставити на располагање трећем лицу без писаног одобрења надлежног министарства државе испоручиоца или порекла робе, или ако се држава порекла НВО сагласи да ту изјаву да надлежни орган државе крајњег корисника;
- 9) оверу надлежног органа о аутентичности крајњег корисника у складу са националном праксом;

10) број и датум издавања.

Сертификати

Члан 15.

Министарство на захтев подносиоца издаје Сертификат крајњег корисника (End User Certificate) и Међународни увозни сертификат (International Import Certificate).

Министарство на захтев увозника издаје потврду о достави НВО (Delivery Verification Certificate).

Министарство прописује обрасце и садржај захтева за издавање и обрасце сертификата и потврде из ст. 1. и 2. овог члана.

Министарство или крајњи корисник може, изузетно, да овери и Сертификат крајњег корисника прописан од стране државе извозника, ако прописи земље у коју се НВО извози то захтевају.

Копију сертификата из става 4. овог члана увозник је дужан да достави уз захтев за издавање дозволе.

Одлучивање о захтеву за издавање дозволе

Члан 16.

Министарство комплетан захтев за издавање дозволе доставља на сагласност министарству надлежном за послове одбране, министарству надлежном за спољне послове и министарству надлежном за унутрашње послове, као и органу државне управе надлежном за послове националне безбедности.

Министарство може, у зависности од врсте НВО на које се захтев односи, затражити мишљење и од других министарстава, посебних организација и агенција надлежних у одговарајућој области.

Ако неки од органа из става 1. овог члана не да сагласност, о издавању дозволе одлучује Влада.

Министарство може у поступку одлучивања о захтеву из става 1. овог члана обавити консултације са другим органима, организацијама и агенцијама надлежним за примену овог закона.

Министарство је дужно да изда дозволу у року од 10 дана од дана добијања последње сагласности органа из става 1. овог члана, односно од дана када је о издавању дозволе одлучила Влада.

Разматрање захтева за издавање дозволе

Члан 17.

Министарство и органи из члана 16. став 1. овог закона, приликом одлучивања о издавању дозволе из члана 12. овог закона разматрају да ли извоз или увоз НВО, односно пружање брокерске услуге и техничке помоћи у вези са НВО:

- 1) угрожава поштовање међународних обавеза Републике Србије, које проистичу из чланства у Уједињеним нацијама, посебно у односу на санкције усвојене од стране Савета безбедности Уједињених нација, Организацији за европску безбедност и сарадњу и другим

међународним организацијама које обавезују Републику Србију, као и споразума о забрани ширења оружја за масовно уништавање и других међународних споразума;

- 2) угрожава поштовање људских права у земљи крајњег одредишта или доприноси да та земља крши међународно признате одредбе хуманитарног права, као и међународног права људских права;
- 3) омогућава избијање или наставак оружаних и других сукоба у држави крајње употребе НВО;
- 4) угрожава очување регионалног мира, безбедности и стабилности;
- 5) угрожава безбедност или одбрамбене интересе Републике Србије;
- 6) је супротан спољнополитичком или економском интересу Републике Србије;
- 7) има негативан утицај на однос државе крајњег корисника према међународној заједници, посебно њен однос према тероризму, међународно организованом криминалу и поштовању међународног права;
- 8) доприноси ризику преусмеравања НВО или реекспорта под непожељним условима;
- 9) да ли извоз НВО одговара техничким капацитетима државе пријема;
- 10) да ли приложени документи одговарају крајњој намени НВО наведеној у захтеву.

Важење дозволе

Члан 18.

Дозвола се издаје на период до једне године.

Изузетно од става 1. овог члана, ако реализација посла траје дуже од годину дана, дозвола се може издати на рок за окончање посла предвиђен уговором, а најдуже до три године.

У случају из става 2. овог члана, ималац дозволе је дужан да једанпут годишње извештава Министарство о реализацији посла.

Извештај из става 3. овог члана ималац дозволе је дужан да достави Министарству у року од 15 дана по истеку сваке године од датума издавања дозволе.

Изузећа

Члан 19.

Министарство може изузетно од одредаба чл. 16.-18. овог закона, по посебној процедури издати дозволу за извоз или увоз НВО, без прибављања сагласности из члана 16. став 1. овог закона, ако се:

- 1) извози или увози НВО који припадају безбедносним или одбрамбеним снагама Републике Србије, односно безбедносним или одбрамбеним снагама друге државе, који улазе на, прелазе преко, или излазе са царинске територије Републике Србије ради:

- (1) испуњавања обавеза Републике Србије које проистичу из међународних споразума и чланства у међународним организацијама;
 - (2) учешћа у мултинационалним операцијама;
 - (3) учешћа на међународним вежбама, које се изводе на или ван територије Републике Србије.
- 2) извози или увози НВО у циљу пружања хуманитарне помоћи или донације у хитним случајевима.

Уз захтев за издавање дозволе за реализацију активности из става 1. овог члана прилаже се изјава крајњег корисника или други документ који потврђује намену НВО, односно одлука надлежног органа о пријему или пружању хуманитарне помоћи или донације.

Министарство дозволу из става 1. овог члана издаје у року од 24 сата од дана пријема изјаве крајњег корисника, односно другог документа којим се потврђује намена НВО.

Некомерцијални извоз и увоз

Члан 20.

Некомерцијални извоз и увоз врши се на основу дозволе коју издаје Министарство у складу са посебном процедуром.

Извоз и увоз НВО по основу наслеђа, поклоне или власништва, могу извршити физичка лица на основу дозволе Министарства у складу са посебном процедуром.

Министарство ближе прописује начин издавања дозвола по посебној процедури.

Одбијање захтева за издавање дозволе

Члан 21.

Министарство решењем одбија захтев за издавање дозволе ако утврди:

- 1) да органи из члана 16. став 1. овог закона нису дали сагласност, или Влада одлучи да се не изда дозвола;
- 2) да постоје услови прописани чланом 17. став 1. тач. 1)-6) овог закона;
- 3) да НВО не одговара подацима наведеним у захтеву;
- 4) да су подаци наведени у захтеву непотпуни, некомплетни или нетачни;
- 5) да извозник технологије нема сагласност прописану чланом 11. овог закона.

Одузимање дозволе

Члан 22.

Министарство решењем одузима дозволу, ако:

- 1) извозник, увозник, брокер и пружалац техничке помоћи не поступа у складу са дозволом;

- 2) утврди да је дозвола издата на основу нетачних или непотпуних података;
- 3) је лице брисано из Регистра.

Министарство може донети решење о привременом одузимању дозволе ако, на основу сопствених информација или информација добијених од органа из члана 16. став 1. овог закона сазна да је неопходно извршити додатне провере података из дозволе.

У случају из ст. 1. и 2. овог члана, Република Србија није одговорна за могућу штету проузроковану одузимањем дозволе.

Престанак важења дозволе

Члан 23.

Министарство доноси решење о престанку важења дозволе, ако:

- 1) Савет безбедности Уједињених нација или друга међународна организација чији је Република Србија члан, уведе рестриктивне мере према држави за коју је дозвола издата или дође до других промењених околности које могу утицати на спољно-политички положај или одбрамбене интересе земље;
- 2) утврди да један или више услова на основу којих је издата дозвола више не постоји.

У случају из става 1. овог члана, Република Србија није одговорна за могућу штету проузроковану престанком важења дозволе.

Измена дозволе

Члан 24.

Министарство може по сопственој иницијативи или на захтев извозника, увозника, брокера и пружаоца техничке помоћи изменити податке у дозволи.

Министарство ће у случају да је тражена битна измена, а у зависности од конкретних околности, затражити поновну сагласност министарстава и органа из члана 16. став 1. овог закона.

У случају из става 1. овог члана, Република Србија није одговорна за могућу штету проузроковану изменом дозволе.

Коначност решења

Члан 25.

Решење из чл. 21.- 24. овог закона је коначно.

Извозна ограничења и поновни извоз

Члан 26.

Ако је извозна дозвола издата под посебним условима, извозник је дужан да Министарству достави доказ да је о томе упознао купца, односно крајњег корисника НВО.

Ако крајњи корисник НВО, који су извезени из Републике Србије под посебним условима, затражи сагласност Министарства за поновни извоз или

даљу продају НВО, сагласност се може дати по процедури прописаној за издавање дозволе из члана 16. овог закона.

Ако крајњи корисник НВО, који су увезени у Републику Србију под посебним условом забране поновног извоза без претходне сагласности државе порекла или продавца НВО намерава да изврши поновни извоз НВО дужан је да уз захтев за издавање дозволе Министарству достави доказ да је поступио у складу са датим условом.

Обавезе извозника, увозника, брокера и пружаоца техничке помоћи

Члан 27.

Извозник, увозник, брокер и пружалац техничке помоћи у смислу овог закона дужан је да:

- 1) води посебну евиденцију и чува документацију најмање 10 година од дана завршетка посла извоза или увоза, односно пружања брокерске услуге или услуге техничке помоћи;
- 2) одмах, а најкасније у року од 15 дана од дана настанка промене, обавести Министарство о насталој промени везаној за конкретан извоз и увоз НВО или пружања услуге;
- 3) у року од 15 дана од дана извршеног посла, писаним путем обавести Министарство о извршеном послу и о томе достави одговарајућу документацију;
- 4) Министарству врати издату дозволу ако иста није реализована, најкасније у року од 15 дана од дана истека њеног важења;
- 5) достави, на захтев Министарства, потврду издату од државе крајњег одредишта или крајњег корисника којом се потврђује пријем извезеног НВО;
- 6) достави предходну сагласност државе порекла или продавца НВО, у случају поновног извоза НВО увезеног под посебним условом.

Годишњи извештај

Члан 28.

Министарство води евиденцију о издатим, одузетим, измењеним и дозволама које су престале да важе, о реализацији издатих дозвола, о одбијеним захтевима за издавање дозволе, као и лицима која су прекршила одредбе овог закона.

Министарство месечно обавештава органе из члана 16. став 1. овог закона, као и министарство надлежно за послове финансија - Управу царина о издатим, одузетим, измењеним и дозволама које су престале да важе, као и одбијеним захтевима за издавање дозволе.

Министарство припрема годишњи извештај о реализацији послова извоза и увоза НВО и пружању услуга и доставља га Влади.

Влада, пошто усвоји извештај из става 3. овог члана, доставља га Народној скупштини.

Усвојени извештај из става 3. овог члана, објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Размена информација

Члан 29.

Министарство размењује информације о извозу и увозу НВО, брокерским услугама и пруженој техничкој помоћи са другим државама и међународним организацијама, у складу са међународним обавезама Републике Србије.

IV. ТРАНСПОРТ И ТРАНЗИТ НВО

Транспорт

Члан 30.

Транспорт НВО копненим и воденим путем врши се на основу одобрења министарства надлежног за унутрашње послове, издатог на основу дозволе Министарства и сагласности министарства надлежног за спољне послове и министарства надлежног за послове одбране.

Транспорт НВО ваздушним путем врши се на основу одобрења Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије, издатог на основу дозволе Министарства и сагласности министарства надлежног за спољне послове и министарства надлежног за послове одбране.

Транзит

Члан 31.

Транзит НВО копненим и воденим путем од царинарнице уласка до царинарнице изласка врши се на основу одобрења министарства надлежног за унутрашње послове, уз сагласност министарства надлежног за спољне послове и министарства надлежног за послове одбране. Министарство надлежно за унутрашње послове разматра захтев за издавања одобрења за транзит НВО копненим и воденим путем на основу критеријума из члана 17. овог закона.

Транзит НВО ваздушним путем, који укључује превоз НВО ваздухопловима преко територије Републике Србије, са слетањем или без слетања на територију Републике Србије (прелет), врши се на основу одобрења Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије, уз сагласност министарства надлежног за спољне послове и министарства надлежног за послове одбране.

Мере обезбеђења

Члан 32.

При транспорту и транзиту НВО предузимају се потребне мере обезбеђења.

Транспорт и транзит НВО копненим и воденим путем од царинарнице уласка до царинарнице изласка врши се уз наоружану пратњу.

V. НАДЗОР

Стални надзор

Члан 33.

Министарство врши надзор над спровођењем увоза и извоза НВО, пружањем брокерских услуга и техничке помоћи, као и над спровођењем прописа донетих на основу овог закона, у сарадњи са министарством надлежним за послове одбране, министарством надлежним за унутрашње послове и министарством надлежним за спољне послове, као и органом државне управе надлежним за послове националне безбедности. У случају потребе, Министарство сарађује и са другим министарствима, агенцијама и посебним организацијама надлежним у одговарајућој области.

Царински органи, органи служби безбедности и надлежни инспекцијски органи у оквиру својих овлашћења спроводе сталну контролу над вршењем послова у смислу става 1. овог члана.

Обавезе омогућавања вршења надзора

Члан 34.

Извозник, увозник, брокер или пружалац техничке помоћи, као и лице које се бави транспортом или транзитом у смислу овог закона дужан је надлежним органима из члана 33. овог закона да омогући увид ради надзора у свим фазама промета, транспорта, транзита и складиштења НВО.

Извозник, увозник, брокер или пружалац техничке помоћи у смислу овог закона, као и лице које набавља и чува НВО, предузима све потребне мере у циљу спречавања нестанка или оштећења НВО.

У случају нестанка или оштећења НВО, лице из става 2. овог члана обавештава Министарство у року од 24 сата од момента нестанка или оштећења НВО.

Извозник, увозник, брокер и пружалац техничке помоћи, у смислу овог закона дужан је да чува документацију о промету НВО најмање 10 година по обављеном послу, да омогући извршење контроле и надзора и обезбеди потребну помоћ у њеном спровођењу и да се придржава услова наведених у дозволи.

Провера

Члан 35.

Ако постоји оправдана сумња да извозник, увозник, брокер или пружалац техничке помоћи намерава да користи НВО за намене које нису наведене у дозволи, Министарство може тражити да други органи из члана 33. овог закона у оквиру својих овлашћења изврше проверу.

О резултатима извршене провере из става 1. овог члана други органи сачињавају записник и писмено извештавају Министарство у року од 15 дана од дана извршења провере.

Извозник, увозник, брокер или пружалац техничке помоћи који је провераван има право да се упозна са садржином записника.

Прекид царинског поступка

Члан 36.

Током вршења царинске контроле НВО која је предмет извоза и увоза у смислу овог закона, царински органи могу, у оквиру својих надлежности, прекинути спровођење царинског поступка НВО, о чему ће одмах обавестити Министарство.

Обавезе царинских органа и органа унутрашњих послова

Члан 37.

Обавезе царинских органа у спровођењу одредаба овог закона прописује министарство надлежно за послове финансија.

Обавезе органа унутрашњих послова у спровођењу одредаба овог закона прописује министарство надлежно за унутрашње послове.

VI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 38.

Правно лице и предузетник који обавља послове извоза, увоза, пружања брокерских услуга, пружања техничке помоћи, транспорта и транзита, казниће се новчаном казном у висини до двадесетоструког износа вредности робе, односно услуге која је предмет прекршаја, с тим да не прелази петоструки износ највећих новчаних казни прописаних Законом о прекршајима, ако:

- 1) поступа супротно забрани прописаној чланом 6. овог закона;
- 2) даје лажне изјаве или изостави битне чињенице у поступку издавања дозволе, односно у току реализације посла по издатој дозволи у складу са чл. 13.- 16. овог закона;
- 3) Министарству у прописаном року не достави све промене података неопходне за упис у Регистар у складу са чланом 7. овог закона;
- 4) не води посебну евиденцију о извозу и увозу НВО и пруженим услугама и не чува документацију у року прописаним овим законом у складу са чланом 27. став 1. тачка 1) овог закона;
- 5) не обавести Министарство одмах, а најкасније у року од 15 дана, писаним путем, о свакој промени везаној за конкретан посао извоза и увоза НВО и пруженим услугама у складу са чланом 27. став 1. тачка 2) овог закона;
- 6) не обавести Министарство писаним путем о извршеном послу и не достави одговарајућу документацију о томе у року од 15 дана након извршеног посла извоза и увоза НВО и пруженим услугама у складу са чланом 27. став 1. тачка 3) овог закона;
- 7) не врати Министарству дозволу која није реализована у року од 15 дана од дана истека њене важности у складу са чланом 27. став 1. тачка 4) овог закона;
- 8) на захтев Министарства не достави потврду, издату од стране надлежног органа државе крајњег одредишта или крајњег корисника

којом се потврђује пријем НВО у складу са чланом 27. став 1. тачка 5) овог закона;

- 9) не достави предходну сагласност државе порекла или продавца НВО у складу са чланом 27. став 1. тачка 6) овог закона;
- 10) не прибави све неопходне сагласности, одобрења и дозволе за транспорт и транзит НВО у смислу чл. 30. и 31. овог закона;
- 11) не предузме све неопходне мере у циљу спречавања нестанка или оштећења НВО у складу са чланом 34. став 2. овог закона;
- 12) не обавести одмах, а најкасније у року од 24 сата, Министарство о нестанку или оштећењу НВО у складу са чланом 34. став 3. овог закона.

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу до 150.000 динара.

За прекршаје из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, поред новчане казне, може се изрећи и заштитна мера забране правном лицу да обавља извоз, односно увоз НВО, пружање брокерских услуга и техничке помоћи.

За прекршаје из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, поред новчане казне, може се изрећи и заштитна мера забране одговорном лицу да обавља извоз, односно увоз НВО, пружање брокерских услуга и техничке помоћи.

За прекршаје из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, поред новчане казне, предузетнику се може изрећи и заштитна мера забране обављања извоза, односно увоза НВО, пружања брокерских услуга и техничке помоћи.

Заштитна мера из става 3. овог члана се изриче у трајању до три године и почиње да се примењује од дана правноснажности пресуде.

Заштитна мера из става 4. овог члана се изриче у трајању до једне године и почиње да се примењује од дана правноснажности пресуде.

Заштитна мера из става 5. овог члана се изриче у трајању до три године и почиње да се примењује од дана правноснажности пресуде.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

Права из појединачних аката која су донели надлежни органи, а нису у целини искоришћена или су делимично искоришћена до дана почетка примене овог закона, могу се искористити у роковима утврђеним тим актима.

Члан 40.

Подзаконски акти за спровођење овог закона биће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 41.

Ступањем на снагу овога закона престаје да важи Закон о спољној трговини наоружањем, војном опремом и робом двоструке намене у делу који се односи на наоружање и војну опрему („Службени лист СЦГ”, бр. 7/05 и 8/05-исправка).

Ступањем на снагу овог закона, у члану 19. став 1. Закона о страним улагањима („Службени лист СРЈ”, бр. 3/02 и 5/03), реч: „и промета” брише се.

Члан 42.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог Закона садржан је у одредбама члана 97. став 1. тач. 4. и 6. Устава Републике Србије, којима је, између осталог, предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује безбедност Републике Србије и њених грађана као и систем у области економских односа са иностранством.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о спољној трговини наоружањем, војном опремом и робом двоструке намене ("Службени лист СЦГ", бр. 7/05 и 8/05 - исправка), донет је почетком 2005. године, а његова примена почела је 31. марта исте године. Наведеним законом је надлежност спољнотрговинског промета наоружањем и војном опремом по први пут прешла са војних на цивилне структуре. Поред тога, домаће законодавство је, такође по први пут, у складу са регулативом (ЕС) бр. 1334/2000, прописало извозно увозну контролу производа и технологија двоструке намене. У време доношења, поменути закон и пратећи прописи у области контроле извоза и увоза контролисане робе били су у потпуности усаглашени са правилима понашања у ЕУ и међународним стандардима у овој области.

Основни разлози за доношење новог закона у овој области су усклађивање нашег законодавства са новим правилима и процедурама ЕУ, као и примена међународних споразума, конвенција и режима, које је наша земља прихватила, или које намерава да прихвати (Васенарски аранжман, Група нуклеарних снабдевача, Аустралијска група, Зангер комитет и Режим контроле ракетне технологије), као и неопходност стварања правног оквира за обезбеђење чвршћег система контроле у овој области и елиминисање могућих нежељених извоза и трговине овом робом. Поред тога, Закон који је снази донет је 2005. године и односио се на Државну заједницу Србија и Црна Гора која је тада постојала. У међувремену су све земље у региону (укључујући и Црну Гору) донеле националне законе у овој области, па би то требало да учини и Република Србија.

У предлагању овог предлога преовладало је мишљење да се уместо једног закона који би регулисао спољну трговину наоружањем, војном опремом и робом двоструке намене, предложи два одвојена закона, чиме би се материја извоза и увоза наоружања и војне опреме уредила једним законом, а материја извоза и увоза робе двоструке намене другим, што су већ учиниле поједине земље у Региону, а друге су у току припрема текстова, полазећи од прописа Европске уније.

Овим предлогом закона унапредиће се нормативне претпоставке за испуњење основног циља - успостављање контроле и надзора у области извоза и увоза наоружања и војне опреме ради остваривања и заштите одбрамбених, безбедносних и спољнополитичких интереса Републике Србије, њеног међународног кредибилитета, као и обезбеђење поштовања међународних обавеза које је преузела наша земља. Доношење новог закона ће допринети јачању механизма заштите у извозу и увозу наоружања и војне опреме, пружања брокерских услуга и техничке помоћи, транспорта и транзита, те ограничити могућност неовлашћених крајњих корисника да дођу до незаконито

извезених роба/технологија и унапредити систем унутрашње сигурности привредних субјеката који обављају послове извоза, увоза, брокерских услуга и техничке помоћи у области наоружања и војне опреме.

Текст Предлога закона је подељен у седам делова:

Први део садржи уводне одредбе;

Други део садржи одредбе о условима за вршење извоза и увоза наоружања и војне опреме и пружање брокерских услуга и техничке помоћи;

Трећи део садржи одредбе о дозволи;

Четврти део садржи одредбе о транспорту и транзиту НВО;

Пети део садржи одредбе о надзору;

Шести део садржи казнене одредбе;

Седми део садржи прелазне и завршне одредбе.

III. УСАГЛАШЕНОСТ СА ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ И ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ КОНВЕНЦИЈАМА

У Европској унији не постоји јединствен пропис у области извозне контроле наоружања и војне опреме - свака земља уређује ту материју националним прописима у оквиру ЕУ заједничке спољне политике и политике безбедности, као израза политичке воље. Предлог закона о извозу и увозу наоружања и војне опреме је потпуно усклађен са прописима ЕУ који се односе на извоз оружја и то са Заједничком војном листом-Common list of Military Equipment; Заједничким ставом Савета 2008/944/CFSP-/944/CFSP-Правилима понашања у извозу оружја са оперативним одредбама - EU Code of Conduct on Arms Export и са ЕУ Заједничком позицијом о посредовању у извозу оружја- EU Common Position on Arms Brokering и међународним контролним извозним режимима. Поред тога, у складу је са Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1540, као и другим међународним конвенцијама у овој области које је Република Србија потврдила и које примењује. Такође, Република Србија је 13. августа 2013 године, потписала и Уговор о трговини оружјем УН (Arms Trade Treaty).

IV. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. уређују се услови под којима се може вршити извоз и увоз наоружања и војне опреме, пружање брокерских услуга и техничке помоћи, транспорт и транзит, прописују поступци издавања дозволе и овлашћења надлежних органа у спровођењу овог закона.

Члан 2. дефинише циљеве које доношењем закона треба реализовати, и то:

- успостављање контроле у области извоза и увоза наоружања и војне опреме, те пружања брокерских услуга и техничке помоћи, као и основе за контролу транспорта и транзита у вези са том робом ради остваривања и заштите одбрамбених, безбедносних и спољнополитичких интереса Републике Србије и њеног међународног кредибилитета;

- остваривање међународног кредибилитета Републике Србије кроз обезбеђење поштовања преузетих међународних обавеза;

- успостављање система домаћег законодавства, којим ће се извесно утицати на већи степен предвидивости, стабилности, транспарентности и конзистентности сагласно међународним стандардима и праксом у овој области.

Члан 3. садржи дефиниције којима се одређује значење појединих израза који су употребљени у тексту Предлога закона. Одредбе овог члана треба да олакшају примену и разумевање закона и елиминишу потребу његовог накнадног тумачења.

Члан 4. утврђује надлежност за доношење Листе, односно прописује да Влада Републике Србије, на предлог министарства надлежног за послове спољне трговине утврђује Националну контролну листу наоружања и војне опреме усклађену са релевантном листом ЕУ (проистиче из обавезе држава да ажурирају наведену листу).

Члан 5. прописује да се извоз и увоз НВО и пружање услуга у вези са том робом, врши на основу дозволе Министарства. Такође, прописује обавезу извознику, увознику, брокеру и пружаоцу техничке помоћи да, пре започињања извоза, увоза, пружања брокерских услуга и пружања техничке помоћи утврди, да ли предметна роба или услуга спада у НВО, у складу са одредбама овог закона и прописа донетих на основу овог закона.

Чланом 6. прописана је забрана техничке помоћи, када је намењена или се може употребити за:

3) развој, производњу, модификацију, руковање, склапање, тестирање, поправку, располагање, примену, одржавање, складиштење, детекцију или ширење оружја за масовно уништавање или за развој, производњу, одржавање или складиштење средстава погодних за његово преношење;

4) крајњу војну намену која се пружа у државама крајњег одредишта које се налазе под ембаргом на НВО на основу одговарајућих одлука Савета безбедности Уједињених нација, Организације за европску безбедност и сарадњу и других међународних организација које обавезују Републику Србију или на основу релевантних одредаба националног законодавства.

Чл.7.-10. уређују област регистрације, односно стицање права правних лица и предузетника за обављање извоза и увоза наоружања и војне опреме, пружање брокерских услуга и техничке помоћи, утврђују надлежност органа за вођење Регистра лица овлашћених за обављање послова извоза и увоза наоружања и војне опреме, брокерских услуга и техничке помоћи, дају овлашћење Министарству трговине, туризма и телекомуникација за доношење подзаконског акта, којим се прописује начин вођења Регистра, као и обрасци захтева за упис у Регистар, установљавају обавезу правног лица или предузетника уписаног у Регистар да писмено обавештава Министарство о свим променама података које су предмет регистрације, најкасније у року од 15 дана од дана када су те промене настале, регулишу доношење решења о упису и рок његовог важења, као и одбијање захтева и брисање лица из Регистра. Такође, предвиђају испуњеност посебних услова, обавезу надлежног министарства да месечно обавештава министарство надлежно за спољне послове, министарство надлежно за послове одбране, министарство надлежно за унутрашње послове и министарство надлежно за послове финансија - Управу царина, као и орган државне управе надлежан за послове националне безбедности, о лицима уписаним и брисаним из Регистра, као и о одбијеним захтевима за упис, те рок по чијем истеку се може поновити захтев за упис лица, која су брисана из Регистра или им је одбијен захтев.

Чланом 11. предвиђена је сагласност за преговоре за извоз технологије, и уједно, прописана обавеза извознику - да пре отпочињања преговора за извоз технологије тражи и прибави претходну сагласност од Министарства надлежног за послове спољне трговине. Такође, ставом 2. прописан је поступак издавања сагласности, односно, да Министарство при разматрању и одлучивању о захтеву за издавање сагласности прибавља мишљење министарства надлежног за послове одбране, министарства надлежног за спољне послове и министарства надлежног за унутрашње послове, као и органа државне управе који је надлежан за послове националне безбедности, али да добијена сагласност не обавезује Министарство да изда дозволу за извоз технологије (став 3).

Чланом 12. дефинисан је појам дозволе за извоз и увоз НВО, пружање брокерских услуга и техничке помоћи у вези са том робом, као и дозвола издата под посебним условима и по основу изузећа, као исправе коју издаје Министарство. Дозвола за извоз или увоз НВО издаје се једном одређеном извознику или увознику, за једног крајњег корисника или примаоца у другој држави, односно у Републици Србији и обухвата један или више производа са листе НВО. Дозвола за брокерске услуге или техничку помоћ издаје се једном одређеном брокеру или пружаоцу техничке помоћи за једног крајњег корисника или примаоца у другој држави и обухвата једну или више врста НВО, односно врсте услуге. Ставом 4. је прописано да се дозвола и друге исправе издате у складу са овим законом не могу се преносити на друго лице.

Чл. 13. и 14. прописан је орган коме се подноси захтев за издавање дозволе, садржина захтева, овлашћење Министарства да може тражити и достављање других исправа меродавних за одлучивање по конкретном захтеву, као и надлежност за прописивање обрасца и садржаја захтева за издавање дозволе, обрасца дозволе као и друге обрасце докумената који прате извоз и увоз наоружања и војне опреме. Поред тога, прописана је и обавеза подносиоца захтева за достављањем оригиналне потврде крајњег корисника (End User Certificate) издате од стране званичног органа земље крајњег корисника, или друге одговарајуће потврде или документа издатог од стране надлежног органа земље крајњег одредишта, која није старија од шест месеци и подаци које та потврда треба да садржи, као и овлашћење министарства надлежног за спољне послове да по захтеву органа који учествују у поступку издавања дозволе врши проверу (End User Certificate).

Члан 15. предвиђа надлежност Министарства да на захтев подносиоца издаје Сертификат крајњег корисника (End User Certificate) и Међународни увозни сертификат (International Import Certificate), што је у складу са међународном праксом. Према одредбама овог члана Потврду о достави НВО (Delivery Verification Certificate) издаје Министарство. Министарство прописује обрасце и садржај захтева за издавање и обрасце сертификата и потврде из ст. 1. и 2. овог члана. Изузетно, Министарство или крајњи корисник може оверити и Сертификат крајњег корисника прописан од стране државе извозника, ако прописи земље у коју се НВО извози то захтевају, чију је копију увозник дужан да достави уз захтев за издавање дозволе.

Чланом 16. уређује се поступак одлучивања о захтеву за издавање дозволе. Наиме, Министарство компетан захтев доставља на сагласност министарству надлежном за послове одбране, министарству надлежном за спољне послове, министарству надлежном за унутрашње послове и органу државне управе надлежном за послове националне безбедности. Министарство може, у зависности од врсте робе на коју се захтев односи, затражити мишљење и од других министарстава, посебних организација и агенција надлежних у одговарајућој области. За случај да неки од наведених органа

ускрати сагласност о издавању дозволе одлучује Влада. Министарство може у поступку одлучивања о захтеву из става 1. овог члана обавити консултације са другим органима, организацијама и агенцијама надлежним за примену овог закона. Прописани рок за одлучивање по захтеву за издавање дозволе је десет дана од дана добијања последње сагласности органа из става 1. овог члана, односно доношења коначне одлуке Владе. На овај начин је избегнута могућност да се, фиксирањем рокова за издавање дозволе, евентуално подносилац захтева обрати са захтевом за накнаду штете, а са друге стране, остављена је могућност органима у поступку одлучивања да све потребне провере изврше неоптерећени кратким роковима.

Члан 17. приликом одлучивања о издавању дозволе, Министарство и органи који учествују у поступку одлучивања по захтеву за издавање дозволе разматрају да ли извоз или увоз НВО, односно пружање брокерских услуга или техничке помоћи у вези са том робом угрожава извршавање међународних обавеза Републике Србије; угрожава поштовање људских права у земљи крајњег одредишта или доприноси да та земља крши међународно признате одредбе хуманитарног права, као и међународног права људских права; омогућава избијање или наставак оружаних и других сукоба у држави крајње употребе робе; угрожава очување регионалног мира, безбедности и стабилности; угрожава безбедност или одбрамбене интересе Републике Србије; је супротан спољнополитичком или економском интересу Републике Србије; има негативан утицај на однос државе крајњег корисника према међународној заједници, посебно њен однос према тероризму, међународно организованом криминалу и поштовању међународног права; доприноси ризику преусмеравања НВО, или реекспорта под непожељним условима; да ли извоз НВО одговара техничким капацитетима државе пријема и да ли приложени документи одговарају крајњој намени наведеној у захтеву.

Чланом 18. утврђено је да се дозвола издаје на период до једне године. Ако реализација посла траје дуже од годину дана, дозвола се може, изузетно, издати на рок за окончање посла који је предвиђен уговором, а најдуже до три године. У овом случају, ималац дозволе је дужан да једанпут годишње извештава Министарство о реализацији посла и да поменути извештај достави Министарству у року од 15 дана по истеку сваке године од датума издавања дозволе.

Чланом 19. предвиђена су изузећа, односно, дата могућност Министарству да може изузетно по посебној процедури, издати дозволу без прибављања сагласности органа из члана 16. став 1. овог Предлога, за случајеве предвиђене овим чланом, уз достављање документације која је прописане ставом 2. овог члана. С тим, што је Министарство дужно да дозволу изда у року од 24 сата од дана пријема изјаве крајњег корисника, односно другог документа којим се потврђује намена робе.

Члан 20. регулише поступак издавање извозно/увозних дозвола по посебној процедури, када је у питању некомерцијални по основу наслеђа, поклона или власништва које врши физичко лице. Уједно се Министарству даје овлашћење за ближе уређење начина издавања дозвола по посебној процедури.

Чл. 21.-25. прописују могућност и конкретне разлоге за одбијање захтева за издавање дозволе, одузимање, престанак важења и измену издате дозволе, што Министарство чини посебним решењима. Овим одредбама такође је предвиђено да Република Србија није одговорна за могућу штету према имаоцу дозволе за случај одузимања, престанак важења или измене дозволе.

Члан 26. регулише извозна ограничења и поновни извоз. Наиме, када је извозна дозвола издата под посебним условима, извозник је дужан да Министарству достави доказ да је о томе упознао купца, односно крајњег корисника НВО. Такође, ако крајњи корисник робе, која је извезена из Републике Србије под посебним условима, затражи сагласност Министарства за поновни извоз или даљу продају робе, сагласност се може дати по процедури прописаној за издавање дозволе из члана 16. овог закона. Ако крајњи корисник робе, која је увезена у Републику Србију под посебним условом забране поновног извоза без претходне сагласности државе порекла или продавца робе, намерава да изврши поновни извоз те робе дужан је да уз захтев за издавање дозволе Министарству достави доказ да је поступио у складу са датим условом (став 3).

Чланом 27. прописане су обавезе извозника, увозника, брокера и пружаоца техничке помоћи да води посебну евиденцију и чува документацију најмање 10 година од дана завршетка посла извоза или увоза, односно пружања брокерске услуге или услуге техничке помоћи; да одмах, а најкасније у року од 15 дана од дана настанка, обавести Министарство о насталој промени везаној за конкретан посао извоза и увоза робе или пружања услуге; у року од 15 дана од дана извршеног посла, писаним путем обавести Министарство о извршеном послу и о томе достави одговарајућу документацију; да врати издату дозволу Министарству уколико иста није реализована, најкасније у року од 15 дана од дана истека њеног важења, да достави, на захтев Министарства, потврду издату од државе крајњег одредишта или крајњег корисника којом се потврђује пријем робе, као и да достави предходну сагласност државе порекла или продавца НВО, у случају поновног извоза НВО увезеног под посебним условом.

Чланом 28. утврђена је обавеза Министарства трговине, туризма и телекомуникација да води евиденцију о издатим, одузетим, измењеним одбијеним и дозволама које су престале да важе, о реализацији издатих дозвола, о лицима која су прекршила одредбе овог закона, као и да месечно обавештава органе из члана 16. став 1. овог закона и министарство надлежно за послове финансија - Управу царина о издатим, одбијеним, одузетим, измењеним и дозволама које су престале да важе. Осим наведеног, прописује се обавеза израде годишњег извештаја о реализацији послова извоза и увоза наоружања и војне опреме, пруженим брокерским услугама и техничкој помоћи, који Министарство доставља Влади, која га, после усвајања, доставља Народној скупштини. Усвојени извештај из става 3. овог члана, објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 29. уређује учешће Министарства у размени информација о извозу и увозу НВО, брокерским услугама и пруженој техничкој помоћи са другим државама и међународним организацијама, у складу са међународним обавезама Републике Србије.

Чл. 30.-32. регулисана је материја транспорта и транзита наоружања и војне опреме. Поред дефинисања института транспорта и транзита и одређивања органа надлежних за издавање одобрења (у зависности од врсте транспорта, односно транзита), прописан је и поступак издавања одобрења, као и потребне мере обезбеђења, које се предузимају приликом транспорта и транзита НВО, односно да се транспорт и транзит НВО врши уз наоружану пратњу.

Члан 33. прописује надлежност за вршење сталног надзора у спровођењу овог закона и прописа донетих на основу овог закона, као и међуресорску сарадњу у вршењу овог надзора. Такође утврђује обавезу

царинских органа, органа служби безбедности и надлежних инспекцијских органа РС да спроводе сталну контролу над вршењем послова у смислу става 1. овог члана у оквиру својих овлашћења.

Чланом 34. утврђене су обавезе извозника, увозника, брокера или пружаоца техничке помоћи да органима надлежним за вршење надзора омогуће увид ради надзора у свим фазама промета, транспорта, транзита и складиштења НВО. Поменути, као и лице које набавља и чува НВО, су дужни да предузимају све потребне мере у циљу спречавања нестанка или оштећења те робе, односно да ако до тога дође, у року од 24 сата од момента нестанка или оштећења робе, обавесте надлежно министарство. Поред тога, извозник, увозник, брокер и пружалац техничке помоћи обавезан је да чува документацију о промету НВО најмање 10 година по обављеном послу, да омогући извршење контроле и надзора и обезбеди потребну помоћ у њеном спровођењу и да се придржава услова наведених у дозволи.

Чланом 35. јача се контрола и даје могућност надлежном министарству да може тражити од органа из члана 33. овог закона, да, у случају постојања оправдане сумње да извозник, увозник, брокер или пружалац техничке помоћи намерава да прибави НВО за намене које нису наведене у дозволи, изврше проверу. О резултатима извршене провере други органи сачињавају записник и писмено извештавају Министарство у року од 15 дана од дана извршења претходне провере, а извозник, увозник, брокер или пружалац техничке помоћи који је провераван има право да се упозна са садржином записника.

Члан 36. прописује радње које царински органи могу да предузимају током вршења царинске контроле наоружања и војне опреме, односно да ти органи могу у оквиру својих надлежности зауставити спровођење царинског поступка НВО, о чему су дужни да одмах обавесте надлежно министарство.

Чланом 37. даје се овлашћење министарству надлежном за послове финансија да пропише обавезе царинских органа у спровођењу одредаба овог закона. Ставом 2. истог члана дато је овлашћење Министарству унутрашњих послова да пропише обавезе органа унутрашњих послова у спровођењу одредаба овог закона.

Чланом 38. утврђују се казнене одредбе за прекршаје које изврши правно лице или предузетник који обавља послове извоза, увоза, пружања брокерских услуга, пружања техничке помоћи, транспорта и транзита. Одредбама овог члана предвиђена је могућност изрицања, поред новчаних казни и заштитних мера забране правном лицу, одговорном лицу и предузетнику да обавља извоз, односно увоз НВО, пружање брокерских услуга и техничке помоћи, сходно одредбама Закона о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 101/05, 116/08, 111/09 и 65/13).

Чл. 39. - 42. уређују прелазне и завршне одредбе и ступање на снагу овог закона. У наведеним одредбама, између осталог предвиђен је и рок од шест месеци за доношење подзаконских аката у овој области. Узимајући у обзир сложеност и осетљивост материје која се регулише, као и бројност подзаконских аката који ће пратити овај закон, сматрамо да је наведени рок адекватан и реалан.

V. ОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се да се Закон о извозу и увозу наоружања и војне опреме донесе по хитном поступку, у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12- пречишћен текст), како би био што пре усвојен и тиме испуњена обавеза Републике Србије о примени критеријума из Заједничке позиције Европске уније и њиховом преношењу у домаће законодавство. Наведени Закон један је од оних који су, закључком Владе од 28. априла 2014. године, враћени из скупштинске процедуре усвајања. Његовим доношењем заокружиће се нормативно-правни оквир у области извозне контроле, у потпуности усклађен са законодавством ЕУ. Наиме, Народна Скупштина Републике Србије је, дана 31. октобра 2013. године донела Закон о извозу и увозу робе двоструке намене. У области извоза наоружања и војне опреме остале су у примени одредбе Закона о спољној трговини наоружањем, војном опремом и робом двоструке намене („Сл. лист СЦГ, бр. 7/05 и 8/05-испр.) из 2005. године, које су у великој мери превазиђене. Усвајањем новог закона врши се усклађивање извозне контроле у области наоружања и војне опреме са ЕУ законодавством, на шта је, у смислу обавезе Републике Србије, указано и приликом експланаторног скрининга за Поглавље 31 које се односи на спољну политику, одбрану и безбедност. Наведени закон, по својој правној природи и карактеру треба и може да подстиче извоз наоружања и војне опреме с обзиром на капацитете наше наменске индустрије и високо котирање квалитета њених производа. Поред тога, у текст предложеног закона уграђена су и одређена решења прописана Уговором о трговини оружјем УН (АТТ) који је Република Србија потписала 13. августа 2013. године и за који је поступак потврђивања у току. Усвајање наведеног закона и усклађивање нашег законодавства у овој области са међународним стандардима један је од неопходних услова за регулисање статуса у међународним извозним контролним режимима (Васенарски аранжман, Аустралијска група...).